

**ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ –
ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΝΟΨΕΙ ΤΗΣ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΜΕ ΤΗ ΝΕΑ ΟΔΗΓΙΑ 2003/105/ΕΚ (SEVESO)**

Ομάδα Εργασίας: Βλάχος Δημήτριος
Παπαιοκονόμου Βασίλειος
Περπερής Νικόλαος

Μάρτιος 2005

Περίληψη

Η παρούσα μελέτη εξετάζει τις τροποποιήσεις που επέρχονται στην εφαρμογή της Οδηγίας SEVESO II, με τη νέα Οδηγία 2003/105/ΕΚ, σχετικά με την αντιμετώπιση των ατυχημάτων μεγάλης έκτασης. Πέραν όμως της καταγραφής των αλλαγών, βασικός στόχος της Ομάδας Εργασίας που επιμελήθηκε της μελέτης είναι και η διατύπωση προτάσεων για τρόπους βελτίωσης της κατάστασης που διαμορφώθηκε και για λύσεις των προβλημάτων που προέκυψαν από την εφαρμογή των σχετικών Οδηγιών και νομοθεσιών κατά τα προηγούμενα χρόνια. Η διαμόρφωση θέσεων και η διατύπωση προτάσεων στο θέμα αυτό είναι ιδιαίτερα κρίσιμη και επίκαιρη ενόψει της νέας εθνικής νομοθεσίας που θα προκύψει μέχρι τον Ιούλιο του 2005, και η οποία θα ενσωματώσει την νέα αυτή Οδηγία και θα πρέπει να εφαρμοστεί από τις βιομηχανίες και τις κρατικές Υπηρεσίες.

Πρόλογος

Η Διοικούσα Επιτροπή του ΤΕΕ/ΤΚΜ με την υπ' αριθμόν 222 απόφασή της ανέθεσε μέσω της Μόνιμης Επιτροπής Βιομηχανίας, Τεχνολογίας, Δικτύων, Υλικών και Τηλεπικοινωνιών τη μελέτη του θέματος "Αντιμετώπιση ατυχημάτων μεγάλης έκτασης – Θέσεις και προτάσεις ενόψει της εναρμόνισης της Νομοθεσίας με τη Νέα Οδηγία 2003/105/EK (SEVESO)" σε ομάδα εργασίας αποτελούμενη από τους κάτωθι μηχανικούς:

Βλάχο Δημήτριο	Χ.Μ.
Παπαοικονόμου Βασίλειο	Χ.Μ.
Περπερή Νικόλαο	Χ.Μ.

Η μελέτη περιλαμβάνει τα παρακάτω :

- Επικοινωνία με βιομηχανίες, εμπλεκόμενες επιχειρήσεις, κρατικές υπηρεσίες, τεχνικά γραφεία και τοπικούς φορείς για την όσο το δυνατόν πληρέστερη καταγραφή της κατάστασης με την εφαρμογή της υφιστάμενης Οδηγίας SEVESO II (96/82/EK & ΚΥΑ 5697/590/2000).
- Καταγραφή και ανάλυση των προβλημάτων που παρουσιάστηκαν κατά την εφαρμογή της Οδηγίας.
- Καταγραφή των διαφορών μεταξύ της νέας τροποποιημένης Οδηγίας και της προηγούμενης Οδηγίας SEVESO II και της επίδρασης αυτών στους εμπλεκόμενους.
- Ανάλυση της συμβολής των μηχανικών στην εφαρμογή της Οδηγίας.
- Προτάσεις για τη βελτίωση της υφιστάμενης κατάστασης μέσω της νέας Οδηγίας.

Το χρονικό διάστημα που ασχολήθηκε η ομάδα εργασίας με την παρούσα μελέτη είναι τέσσερις (4) μήνες, αρχής γενομένης από την ημερομηνία αποδοχής της ανάθεσης από τα μέλη της ομάδας, που πραγματοποιήθηκε στις 22.09.2004.

Η παρακολούθηση του έργου της ομάδας έγινε από την προαναφερθείσα Μόνιμη Επιτροπή.

Περιεχόμενα

Περίληψη	2
Πρόλογος	3
Περιεχόμενα	4
Εισαγωγή	5
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	
Βήματα και Χρόνοι Εφαρμογής της Οδηγίας	7
Η Κατάσταση των Επιχειρήσεων Σήμερα	12
Προβλήματα από την Εφαρμογή της Οδηγίας	13
ΟΔΗΓΙΑ 2003/105/ΕΚ ΓΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 96/82/ΕΚ	
Διαφορές μεταξύ Παλιάς και Νέας Οδηγίας	18
Συμβολή των Μηχανικών στην Εφαρμογή της Οδηγίας	25
Προτάσεις Βελτίωσης της Υφιστάμενης Κατάστασης με την ευκαιρία της Εναρμόνισης της Νομοθεσίας με την Τροποποίηση της Οδηγίας SEVESO II	26
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	31
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I: Εφαρμογή της Οδηγίας SEVESO II σε χώρες της Ευρώπης	32
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: Οδηγία 2003/105/ΕΚ, Οδηγία 96/86/ΕΚ, ΦΕΚ 405/29 Μαρτίου 2000	45

Εισαγωγή

Το Δεκέμβριο του 2003 εκδόθηκε η Κοινοτική Οδηγία 2003/105/EK, η οποία τροποποιεί τη Οδηγία 96/82/EK (SEVESO II) σε ό,τι αφορά τον καθορισμό μέτρων και όρων για την αντιμετώπιση των κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης σε εγκαταστάσεις ή μονάδες λόγω της ύπαρξης επικίνδυνων ουσιών.

Η 1^η Ιουλίου 2005, έχει καθορισθεί ως η τελική ημερομηνία εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας των κρατών μελών με την τροποποιημένη Οδηγία SEVESO II.

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι να αποτελέσει το πλαίσιο θέσεων του ΤΕΕ σχετικά με την τροποποίηση της Οδηγίας SEVESO II. Έτσι, πέρα από τον αρχικό σκοπό που είναι η καταγραφή των τροποποιήσεων που επέρχονται στην 96/82/EK με την εφαρμογή της 2003/105/EK, γίνεται επίσης και μία προσπάθεια καταγραφής των προβλημάτων που έχουν εμφανισθεί από την μέχρι σήμερα εφαρμογή της Οδηγίας, καθώς και προτάσεις βελτίωσης όλου του σχετικού πλαισίου

Έτσι οι βασικοί στόχοι της μελέτης και των προτάσεων που προκύπτουν από αυτήν μπορούν να συνοψισθούν στα εξής:

- α) με την ευκαιρία της τροποποίησης και μέσω της επικείμενης αναθεώρησης να αποτελέσει ένα χρήσιμο οδηγό για την Πολιτεία για τη βελτίωση των θεμάτων τα οποία δημιούργησαν σοβαρά προβλήματα δυσλειτουργίας και αναποτελεσματικότητας κατά την αρχική εφαρμογή της Οδηγίας.
- β) να βοηθήσει στη σύνδεση της εφαρμογής της Οδηγίας με το γενικότερο δηλωμένο στόχο της Πολιτείας-Κυβέρνησης για βελτίωση (και απλοποίηση) του θεσμικού πλαισίου των βιομηχανικών εγκαταστάσεων που θα οδηγήσει και σε ενίσχυση των επενδύσεων. Αυτό που απαιτείται είναι ένα σαφές και αποτελεσματικό θεσμικό πλαίσιο που να επιτελεί το ρόλο του σε ό,τι αφορά την ασφάλεια και την προστασία της κοινωνίας και του περιβάλλοντος. Ωστόσο, ένα πλαίσιο προβληματικό, δύσκαμπτο και γραφειοκρατικό καταλήγει να είναι αναποτελεσματικό, να μην επιτυγχάνει τους σκοπούς του και τελικά να αυτοκαταργείται (π.χ. μη αξιολογήσεις – καταχωρήσεις των μελετών ασφαλείας επί 2-3 χρόνια).

Για την σφαιρικότερη προσέγγιση του θέματος και την περισσότερο αντικειμενική έκφραση απόψεων, τα μέλη της Ομάδας Εργασίας επικοινωνήσαν με εμπλεκόμενους φορείς και συγκέντρωσαν τις απόψεις τους. Οι φορείς στους οποίους απευθύνθηκαν ήταν οι τοπικοί φορείς, οι εγκαταστάσεις που υποχρεούνται να συμμορφωθούν με τις

διατάξεις της Οδηγίας, τεχνικά γραφεία που αναλαμβάνουν την εκπόνηση των μελετών ασφαλείας, κρατικές υπηρεσίες και σύλλογοι επαγγελματιών / μηχανικών. Στα πλαίσια της επικοινωνίας αυτής, απεστάλησαν μέσω του ΤΕΕ/ΤΚΜ επιστολές προς τις προαναφερόμενες ομάδες για τη συλλογή παρατηρήσεων σχετικά με το θέμα. Δυστυχώς, η ανταπόκριση σε έγγραφη μορφή ήταν περιορισμένη, ωστόσο όμως υπήρξε αρκετή προθυμία για σχολιασμό της εφαρμογής της Οδηγίας και των τροποποιήσεων αυτής. Συγκεντρώθηκαν έτσι, παρατηρήσεις, προβλήματα, αλλά και προτάσεις προερχόμενα από τους παραπάνω φορείς.

Στα πλαίσια της μελέτης έγινε επίσης προσπάθεια ανεύρεσης στοιχείων και πληροφοριών σχετικά με την εφαρμογή της Οδηγίας σε άλλες χώρες της Ευρώπης.

Οι **τροποποιήσεις** που επέρχονται με τη νέα οδηγία, η **καταγραφή των προβλημάτων** – με σημαντικότερα αυτά της εμπλοκής πολλών κρατικών φορέων, των χρονικών καθυστερήσεων, της ασάφειας σε ορισμένα τμήματα της νομοθεσίας, της έλλειψης κατάλληλης εκπαίδευσης συγκεκριμένου προσωπικού – συνοδεύονται από τα **συμπεράσματα** που απορρέουν από όλα τα στοιχεία που έχουν συλλεχθεί καθώς και από **προτάσεις** για την κατά το δυνατόν απλούστερη αλλά αποτελεσματικότερη εφαρμογή της Οδηγίας.

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ κρίνει σκόπιμο να διαμορφώσει συμπεράσματα και προτάσεις, καθώς στην εφαρμογή της Οδηγίας εμπλέκονται κατά κύριο λόγο μηχανικοί, οι οποίοι με την εμπειρία τους από την εφαρμογή της είναι σε θέση να εντοπίσουν τις δυσκολίες, τις ασάφειες και τα προβλήματα που έχουν προκύψει.

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΒΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ

Όπως θα αναλυθεί παρακάτω (“Προβλήματα από την εφαρμογή της Οδηγίας”), τα βήματα / ενέργειες που πρέπει να ακολουθήσει μία επιχείρηση μέχρι την τελική καταχώρηση της μελέτης ασφαλείας και τα χρονικά διαστήματα που μεσολαβούν μεταξύ των διαφόρων βημάτων, αποτελούν σοβαρούς παράγοντες καθυστέρησης και τλαιπωρίας. Για το λόγο αυτό, στο παρόν κεφάλαιο, γίνεται μία εκτενέστερη αναφορά στα απαιτούμενα βήματα και τους απαραίτητους χρόνους για την εφαρμογή της Οδηγίας, όπως αυτά καταγράφονται μέσα από τα άρθρα της.

Η διαδικασία υποβολής και καταχώρησης της μελέτης ασφάλειας καθορίζεται από τα άρθρα 6, 7 και 8 της ΚΥΑ 5697/590 (SEVESO II) και περιγράφεται συνοπτικά παρακάτω. Με βάση την Οδηγία και την ΚΥΑ το αν μία επιχείρηση εμπίπτει ή όχι στις υποχρεώσεις της συγκεκριμένης νομοθεσίας εξαρτάται από τις ποσότητες των επικίνδυνων ουσιών που παράγει ή διακινεί. Ανάλογα με τις ποσότητες αυτές οι επιχειρήσεις διαχωρίζονται σε δύο κατηγορίες.

Στην πρώτη κατηγορία εμπίπτουν οι επιχειρήσεις που αποθηκεύουν ποσότητες μεγαλύτερες από αυτές που αναφέρονται στη στήλη 2 και μικρότερες από αυτές της στήλης 3 του παραρτήματος Ι. Στη δεύτερη κατηγορία εμπίπτουν οι επιχειρήσεις που αποθηκεύουν ποσότητες μεγαλύτερες από αυτές που αναφέρονται στη στήλη 3 του ίδιου παραρτήματος. Οι υποχρεώσεις της πρώτης κατηγορίας επιχειρήσεων αναφέρονται στα άρθρα 6 και 7 της παραπάνω ΚΥΑ και αφορούν την υποβολή “Κοινοποίησης”, ενώ για τις επιχειρήσεις της δεύτερης κατηγορίας στα άρθρα 6 και 8 και αφορούν την υποβολή της Μελέτης Ασφαλείας.

Κοινοποίηση

Υποχρέωση των επιχειρήσεων και των δύο κατηγοριών είναι η υποβολή κοινοποίησης σε 9 αντίγραφα στην αδειοδοτούσα αρχή (που είναι είτε οι Δ/νσεις Βιομηχανίας των εκάστοτε Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων είτε η Γενική Γραμματεία του Υπουργείου Ανάπτυξης), όπως περιγράφεται στο άρθρο 6. Σε περίπτωση υφιστάμενων επιχειρήσεων που έχουν ήδη υποβάλει τα στοιχεία που ζητούνται σε αυτό το άρθρο σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, δεν απαιτείται εκ νέου υποβολή της κοινοποίησης αυτής. Επίσης οι επιχειρήσεις είναι υποχρεωμένες να αναθεωρούν τα στοιχεία που περιέχονται σε αυτή την κοινοποίηση σε περίπτωση μεταβολής τους.

Πολιτική πρόληψης μεγάλων ατυχημάτων

Οι επιχειρήσεις της πρώτης κατηγορίας, εκτός από την κοινοποίηση που αναφέρεται παραπάνω, είναι υποχρεωμένες να υποβάλουν στην αδειοδοτούσα αρχή την πολιτική πρόληψης μεγάλων ατυχημάτων, σύμφωνα με το άρθρο 7 της ΚΥΑ. Η διαδικασία είναι πολύ σύντομη και περιλαμβάνει απλά την υποβολή της πολιτικής πρόληψης μεγάλων ατυχημάτων και τους όρους και μεθόδους διασφάλισης της ορθής εφαρμογής της σε 9 αντίγραφα. Η αδειοδοτούσα αρχή οφείλει να αποστείλει την έκθεση αυτή στις συναρμόδιες υπηρεσίες εντός 1 μήνα. Η έκθεση υποβάλλεται από τις επιχειρήσεις μαζί με την κοινοποίηση, όπως αναφέρεται παραπάνω, το αργότερο κάθε 5 χρόνια ή σε κάθε μεταβολή των στοιχείων που περιέχονται.

Μελέτη ασφάλειας

Η υποβολή της Μελέτης Ασφάλειας αφορά μόνο τις επιχειρήσεις της δεύτερης κατηγορίας και η διαδικασία υποβολής και καταχώρησής της είναι πιο περίπλοκη και χρονοβόρα από την έκθεση που αναφέρθηκε παραπάνω, και περιγράφεται αναλυτικά στο άρθρο 8 της ΚΥΑ. Η εφαρμογή του άρθρου 8 είναι αυτή που προκάλεσε τα μεγαλύτερα προβλήματα στην εφαρμογή της ΚΥΑ. Αποτελείται από 8 βήματα τα οποία αναλύονται παρακάτω. Μία σχηματική ανάλυση των σταδίων του Άρθρου 8 φαίνεται και στο Σχήμα 1

Στάδια υποβολής μελέτης ασφαλείας σύμφωνα με το Άρθρο 8

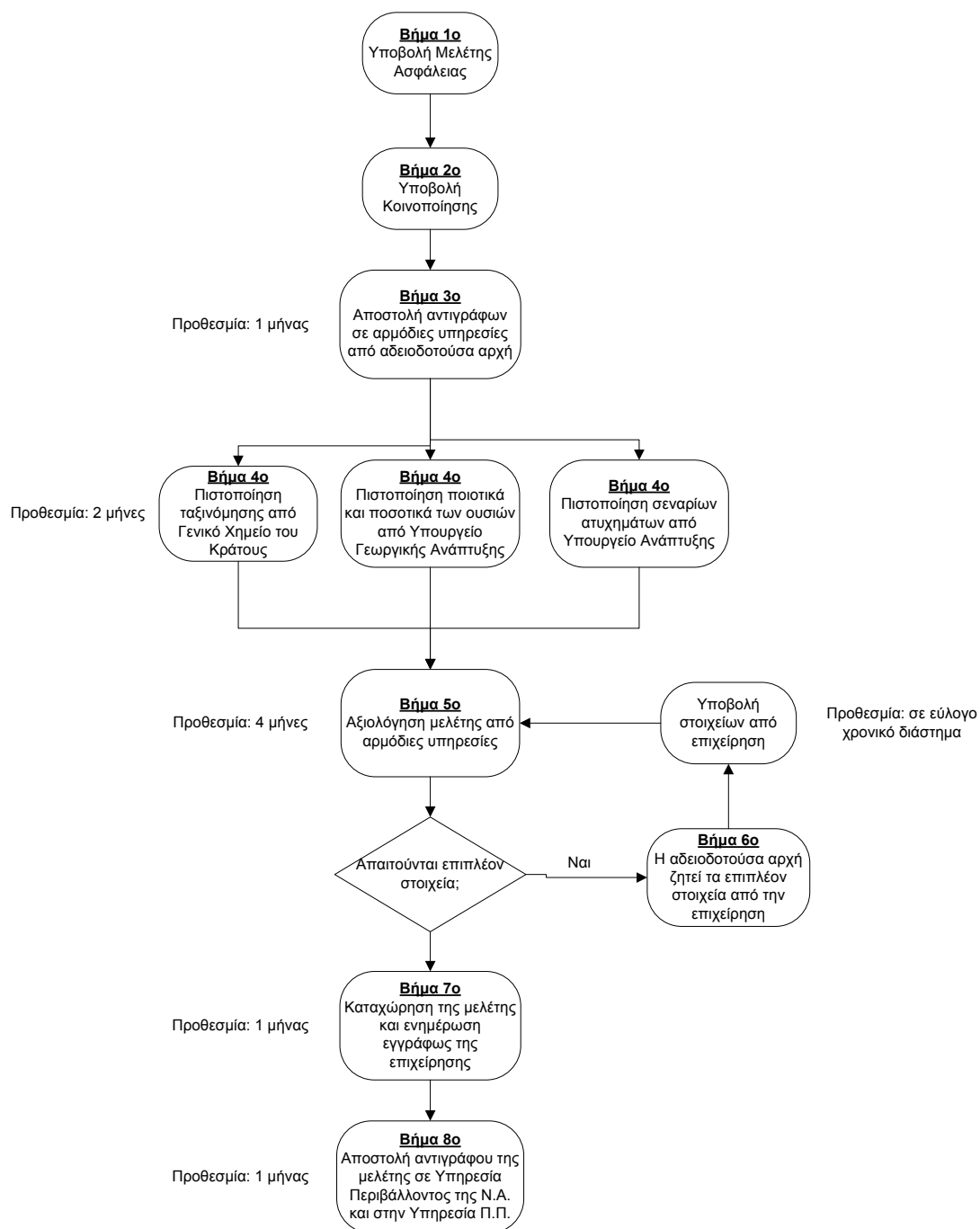
Βήμα 1ο: Η επιχείρηση υποβάλλει στην αδειοδοτούσα αρχή Μελέτη Ασφάλειας, το περιεχόμενο της οποίας αναφέρεται αναλυτικά στο άρθρο 8, σε 11 αντίγραφα. Σε περίπτωση επιχειρήσεων που διαχειρίζονται φυτοπροστατευτικά προϊόντα η μελέτη πρέπει να κατατεθεί σε 12 αντίγραφα.

Βήμα 2ο: Παράλληλα με το βήμα 1 η επιχείρηση υποχρεούται να υποβάλλει ένα αντίγραφο της Μελέτης Περιβαλλοντικών Όρων στην αρμόδια για την εφαρμογή της ΚΥΑ υπηρεσίας του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.

Βήμα 3ο: Η αδειοδοτούσα αρχή αποστέλλει τα παραπάνω αντίγραφα στα Υπουργεία Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημ. Έργων, Υγείας και Πρόνοιας, Γεωργικής Ανάπτυξης (σε περίπτωση φυτοπροστατευτικών προϊόντων), στο Γενικό Χημείο του Κράτους, στο Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος, και στην Τοπική Πυροσβεστική Υπηρεσία. – Προθεσμία: 1 μήνας –

ΣΧΗΜΑ 1: Στάδια υποβολής/αξιολόγησης/καταχώρησης της Μελέτης Ασφαλείας σύμφωνα με το Άρθρο 8 της ΚΥΑ 5697/590

Βήμα 4ο: Το Γενικό Χημείο του Κράτους πιστοποιεί την ταξινόμηση των επικινδύνων ουσιών που αναφέρονται στη Μελέτη Ασφάλειας και αποστέλλει στην αδειοδοτούσα αρχή με κοινοποίηση στις υπόλοιπες υπηρεσίες την πιστοποίηση αυτή (αποτελεί προϋπόθεση για την περαιτέρω αξιολόγηση της μελέτης). Το Υπουργείο Γεωργικής Ανάπτυξης (ισχύει μόνο για επιχειρήσεις που διαχειρίζονται φυτοπροστατευτικά προϊόντα) πιστοποιεί στην αδειοδοτούσα αρχή με κοινοποίηση στις υπόλοιπες υπηρεσίες, ποιοτικά και ποσοτικά τις ουσίες που αναφέρονται στη Μελέτη Ασφάλειας. Το Υπουργείο Ανάπτυξης πιστοποιεί τη Μελέτη Ασφάλειας ως προς την πληρότητα των σεναρίων ατυχημάτων που αναφέρονται σε αυτήν και έχει το δικαίωμα να ζητήσει επιπλέον πληροφορίες αν απαιτείται. Σε περίπτωση πληρότητας των σεναρίων αποστέλλει σχετικό έγγραφο στην αδειοδοτούσα αρχή με κοινοποίηση στις υπόλοιπες υπηρεσίες. – **Προθεσμία: 2 μήνες –**

Βήμα 5ο: Αν η Μελέτη Ασφάλειας πιστοποιηθεί από τις παραπάνω υπηρεσίες, όπως αναφέρεται στο βήμα 4, υποχρεούνται οι αρμόδιες αρχές που αναφέρονται στο άρθρο να αξιολογήσουν τις Μελέτες Ασφάλειας και να αποστείλουν στην αδειοδοτούσα αρχή τις γνωμοδοτήσεις τους σε θέματα αρμοδιότητας τους, όπως αναφέρονται στο άρθρο 8 της ΚΥΑ. Αν η προθεσμία που ορίζεται στην ΚΥΑ παρέλθει χωρίς σχόλια από τις παραπάνω υπηρεσίες, τότε η Μελέτη Ασφάλειας καταχωρείται από την αδειοδοτούσα αρχή χωρίς σχόλια. – **Προθεσμία: 4 μήνες –**

Βήμα 6ο: Σε περίπτωση που έχουν ζητηθεί επιπλέον στοιχεία από τις Υπηρεσίες στο βήμα 5, τότε η αδειοδοτούσα αρχή συγκεντρώνει όλες τις γνωμοδοτήσεις και ζητά από την επιχείρηση να υποβάλλει τα συμπληρωματικά στοιχεία εντός εύλογου χρονικού διαστήματος. Σε αυτή τη περίπτωση η διαδικασία ξεκινάει ξανά από το βήμα 5 μέχρι να δοθούν όλα τα στοιχεία που έχουν ζητηθεί από τις Υπηρεσίες. – **Προθεσμία: Δεν αναφέρεται συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα. Τα στοιχεία πρέπει να δοθούν από τις επιχειρήσεις εντός εύλογου χρονικού διαστήματος –**

Βήμα 7ο: Μετά την παραλαβή της τελευταίας γνωμοδότησης που έχει υποβληθεί εμπρόθεσμα η Μελέτη Ασφάλειας καταχωρείται από την αδειοδοτούσα αρχή και η επιχείρηση ενημερώνεται εγγράφως. – **Προθεσμία: 1 μήνας –**

Βήμα 8ο: Η αδειοδοτούσα αρχή αποστέλλει 1 αντίγραφο της Μελέτης Ασφάλειας στην Υπηρεσία Περιβάλλοντος της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και 1 αντίγραφο στην υπηρεσίας Πολιτικής Προστασίας. – **Προθεσμία: 1 μήνας –**

Σημαντικό είναι να ειπωθεί ότι, όπως αναφέρεται ρητά μέσα στην ΚΥΑ, η Μελέτη Ασφάλειας **δεν εγκρίνεται** αλλά **καταχωρείται** και υπόκειται σε **διαρκή έλεγχο**, διόρθωση και βελτίωση.

Με βάση τα παραπάνω ο ελάχιστος χρόνος καταχώρησης της μελέτης είναι 7 μήνες, όπως προκύπτει από τα χρονοδιαγράμματα των βημάτων 3, 4 και 5, με την προϋπόθεση βέβαια ότι όλες οι γνωμοδοτήσεις από τις αρμόδιες υπηρεσίες είναι θετικές ή οι υπηρεσίες που αναφέρονται στο βήμα 5 έχουν γνωμοδοτήσει εμπρόθεσμα. Επιπλέον απαιτούνται άλλοι δύο μήνες για την έγγραφη ενημέρωση της επιχείρησης και την αποστολή αντιγράφου της Μελέτης Ασφαλείας στην Υπηρεσία Περιβάλλοντος και στην Υπηρεσία Πολιτικής Προστασίας από την αδειοδοτούσα αρχή.

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΗΜΕΡΑ

Στην ευρύτερη περιοχή Θεσσαλονίκης εντοπίζονται κυρίως οι επιχειρήσεις που εμπίπτουν στην Οδηγία SEVESO II στην Κεντρική Μακεδονία και οι οποίες δραστηριοποιούνται στους κλάδους των πετρελαιοειδών, υγραερίων, φυτοπροστατευτικών προϊόντων, χημικών προϊόντων καθώς και εκρηκτικών.

Έως σήμερα έχουν καταχωρηθεί οι Μελέτες Ασφαλείας των περισσότερων από τις 22 συνολικά επιχειρήσεις οι οποίες εμπίπτουν στην Οδηγία SEVESO II. Επίσης άλλες τέσσερις (4) επιχειρήσεις υπέβαλλαν μόνο κοινοποίηση σύμφωνα με το Άρθρο 6 της Οδηγίας.

Όσον αφορά την κατάστρωση των Ειδικών Εξωτερικών Σχεδίων Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (Σ.Α.Τ.Α.Μ.Ε), αυτά έχουν δοθεί με δημόσιο διαγωνισμό σε εξειδικευμένους εξωτερικούς φορείς και οι οποίοι τα έχουν ήδη παραδώσει στους αρμόδιους φορείς της Νομαρχίας.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ

Άρθρο 8

Διαδικασία αξιολόγησης

Στην παράγραφο Β του άρθρου αναφέρεται η διαδικασία αξιολόγησης των μελετών ασφαλείας από τις κρατικές υπηρεσίες χωρίς όμως να ορίζονται τα κριτήρια αξιολόγησης. Απλώς αναφέρεται ότι πρέπει να γνωμοδοτήσουν σχετικά με κάποια θέματα της αρμοδιότητάς τους, χωρίς να υπεισέρχεται σε μεγαλύτερη λεπτομέρεια ή να παραπέμπει κάπου αλλού. Αυτό οδήγησε τις Κρατικές Υπηρεσίες είτε να γνωμοδοτούν τυπικά είτε να προσπαθούν να βρουν κριτήρια αξιολόγησης, σε συνεργασία μερικές φορές και με άλλους φορείς (Πανεπιστήμια, Ερευνητικά Κέντρα), τα οποία δημιουργούσαν ασάφειες με αποτέλεσμα να καθυστερεί η διαδικασία αξιολόγησης (π.χ. αξιολόγηση των σεναρίων ατυχημάτων). Ο μεγάλος αριθμός των εμπλεκόμενων φορέων συνέτεινε στην διόγκωση του προβλήματος. Επίσης εμφανίστηκε το φαινόμενο να αξιολογούνται θετικά μελέτες ασφαλείας με παρόμοια σενάρια που ωστόσο κατέληγαν σε πολύ διαφορετικά αποτελέσματα (π.χ. ακτίνες δράσης ατυχήματος), τα οποία και δεν είναι δυνατό να είναι όλα τεχνικά ορθά και αποδεκτά.

Χρόνος αξιολόγησης

Ο χρόνος αξιολόγησης που αναφέρεται είναι αρκετά μεγάλος (μπορεί να φθάσει τους 9 μήνες). Το μεγαλύτερο πρόβλημα ωστόσο είναι ότι ο χρόνος αυτός δεν τηρήθηκε σχεδόν σε καμία περίπτωση μέχρι τώρα. Παρατηρήθηκε δηλαδή το φαινόμενο να καθυστερεί η όλη διαδικασία, επειδή παρόλο που κάποιοι κρατικοί φορείς δεν γνωμοδοτούσαν μέσα στο χρονικό όριο που ανέφερε η Νομοθεσία, η γνωμοδότησή τους δεν θεωρούνταν θετική αλλά υπήρχε αναμονή μέχρι να γνωμοδοτήσει ο φορέας έστω και εκπρόθεσμα. Επίσης ο όρος «εύλογο χρονικό διάστημα» στις περιπτώσεις προσκόμισης προσθέτων στοιχείων από τις επιχειρήσεις, οδήγησε σε επιπλέον καθυστερήσεις. Επειδή μάλιστα κάθε κρατικός φορέας μπορούσε να ζητήσει ξεχωριστά επιπλέον στοιχεία, το στάδιο αυτό διαρκούσε πρακτικά μεγάλο χρονικά διάστημα. Η μη τήρηση του χρόνου ολοκλήρωσης της όλης διαδικασίας, αν και θεσμοθετημένος νομικά, δημιούργησε μεγάλα προβλήματα στις επιχειρήσεις, γιατί η καταχώρηση της Μελέτης Ασφαλείας είναι προϋπόθεση για την χορήγηση άδειας εγκατάστασης ή λειτουργίας. Αυτό έγινε ιδιαίτερα αισθητό στις περιπτώσεις των

εταιριών φυτοπροστατευτικών προϊόντων όπου οι καθυστερήσεις στις καταχωρήσεις των Μελετών Ασφαλείας δημιούργησε προβλήματα στην χορήγηση των αδειών λειτουργίας των επιχειρήσεων

Εμπλοκή του ΓΧΚ

Η γνωμοδότηση του Γενικού Χημείου του Κράτους σε περιπτώσεις όπως αυτά των φυτοπροστατευτικών προϊόντων δημιούργησε προβλήματα, καθώς κάθε τέτοιο προϊόν που πωλείται στην αγορά παίρνει έγκριση κυκλοφορίας με Υπουργική Απόφαση, στην οποία αναφέρεται και η ταξινόμηση του σκευάσματος. Κατά συνέπεια, σε περίπτωση διαφορετικής ταξινόμησης από το Γενικό Χημείο του Κράτους, οι επιχειρήσεις βρίσκονται σε αδιέξοδο, γιατί αφενός μεν το ΓΧΚ έχει οριστεί σαν αρμόδιος φορέας, αφετέρου δεν είναι δυνατή η διαφορετική ταξινόμηση από την επιχείρηση βάσει της συγκεκριμένης υπουργικής απόφασης.

Προϋποθέσεις για την ικανότητα σύνταξης/αξιολόγησης μελετών

Δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη στην Οδηγία για τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις που πρέπει να ικανοποιούν όσοι ασχολούνται με την δημιουργία των μελετών ασφαλείας (εκπαίδευση, επίπεδο σπουδών) καθώς και όσων έχουν την αρμοδιότητα να ελέγχουν αυτές τις Μελέτες από την πλευρά των κρατικών φορέων.

Άρθρο 9

Σχέδια Αντιμετώπισης Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (Σ.Α.Τ.Α.Μ.Ε.)

Στο άρθρο 9 αναφέρεται η διαδικασία σύνταξης των εσωτερικών και εξωτερικών σχεδίων έκτακτης ανάγκης. Για την περιοχή της Θεσσαλονίκης έχει συνταχθεί το Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (Γενικό Σ.Α.Τ.Α.Μ.Ε.) το οποίο παρουσιάζει σοβαρές ελλείψεις σε υποδομές (εξοπλισμός αντιμετώπισης σοβαρών ατυχημάτων, κέντρα συγκέντρωσης πολιτών, εκπαίδευση και ενημέρωση του κοινού), καθώς και το Ειδικό Σ.Α.Τ.Α.Μ.Ε. για τα ΕΛ.ΠΕ. Για τις άλλες επιχειρήσεις που εμπíπτουν στην Οδηγία τα Ειδικά Σ.Α.Τ.Α.Μ.Ε. που τις αφορούν είναι υπό σύνταξη. Αφού ολοκληρωθούν τα Ειδικά Σ.Α.Τ.Α.Μ.Ε. θα πρέπει να υπάρξει μετά αναθεώρηση-ενημέρωση των Γενικού Σ.Α.Τ.Α.Μ.Ε. Θα πρέπει όμως κατά την διάρκεια αυτής της διαδικασίας να ληφθούν υπόψη καθορισμένες αρχικές

παραδοχές και ξεκάθαροι μέθοδοι υπολογισμού των επιπτώσεων των σεναρίων ατυχημάτων για να εμφανιστεί το φαινόμενο της αποδοχής όλων των επιπτώσεων ανεξάρτητα με το πως προέκυψαν. Πρέπει δηλαδή να υπάρχει ομοιογένεια υπολογισμών/παραδοχών και αποτελεσμάτων κατά την διαδικασία αξιολόγησης (Άρθρο 8). Επίσης, πρέπει να ελεγχθεί η αξιοπιστία των μοντέλων υπολογισμού των επιπτώσεων κατά την πραγματική εκδήλωση του φαινομένου καθώς και η δυσκολία εκτίμησης του κινδύνου λόγω συνδυασμού γεγονότων (DOMINO). Απαιτείται δε ακόμη, ο έλεγχος της αξιοπιστίας και της “ακρίβειας” της πληροφόρησης του κοινού για κάθε ενδεχόμενη περίπτωση, ώστε να μην εμφανισθούν κενά πληροφόρησης κατά τη διάρκεια εκδήλωσης του φαινομένου.

Ενώ στο άρθρο 8 αναφέρεται αναθεώρηση της μελέτης ασφαλείας κάθε πέντε (5) χρόνια, το άρθρο 9 υποχρεώνει τριετή επανεξέταση, δοκιμή και ενδεχόμενη αναθεώρηση του εξωτερικού σχεδίου. Η χρονική αυτή διαφορά στα διαστήματα των αναθεωρήσεων προκαλεί σύγχυση καθώς σημαντικά στοιχεία κατάρτισης του εξωτερικού σχεδίου (Σ.Α.Τ.Α.Μ.Ε.) προκύπτουν από την ισχύουσα μελέτη ασφαλείας. Έτσι, η τριετής αναθεώρηση του Σ.Α.Τ.Α.Μ.Ε. δεν θα επέφερε αλλαγές δεδομένης της πενταετούς αναθεώρησης της μελέτης ασφαλείας, εκτός βέβαια των περιπτώσεων που θα απαιτηθεί συντομότερη αλλαγή και αναθεώρηση και των δύο.

Ασκήσεις ετοιμότητας

Επίσης στο άρθρο 9, Παράγραφος Γ, 2β αναφέρεται « Η Υπηρεσία Πολιτικής Προστασίας της οικίας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης μεριμνά ώστε να πραγματοποιούνται ασκήσεις ετοιμότητας...», κάτι το οποίο δεν έχει πραγματοποιηθεί. Οι ασκήσεις ετοιμότητας προϋποθέτουν σύνταξη ολοκληρωμένου Γενικού και Εξωτερικού Σ.Α.Τ.Α.Μ.Ε. και είναι πολύ σημαντικές για την εξοικείωση του κοινού, των κρατικών υπηρεσιών και των επιχειρήσεων με την αντιμετώπιση ατυχημάτων μεγάλης έκτασης.

Άρθρο 11

Ασάφεια κριτηρίων σε περιπτώσεις μετατροπών μίας εγκατάστασης

Στο άρθρο 11 αναφέρεται: «Σε περίπτωση μετατροπών μίας εγκατάστασης...που μπορεί να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στους κινδύνους μεγάλου ατυχήματος, ο

ασκών την εκμετάλλευση .....επανεξετάζει και αναθεωρεί τη μελέτη ασφαλείας και ενημερώνει την αδειοδοτούσα αρχή για τις λεπτομέρειες της εν λόγω αναθεώρησης..»

Στην περίπτωση αυτή δεν ορίζονται τα κριτήρια τα οποία χαρακτηρίζουν τις σημαντικές επιπτώσεις με αποτέλεσμα να υπάρχει αδυναμία ενσωμάτωσης των νέων στοιχείων (π.χ. σε περίπτωση αλλαγής προσωπικού και μεταβολής στο είδος και στις ποσότητες επικίνδυνων ουσιών). Αυτό οδηγεί σε έλλειψη πληροφοριών για το πραγματικό επίπεδο ασφαλείας μιας εγκατάστασης.

Άρθρο 12

Αποστάσεις ασφαλείας και γειτνίαση

Στο άρθρο 12 αναφέρεται: « Ειδικότερα οι ως άνω αρμόδιες για τον σχεδιασμό του χώρου αρχές, μεριμνούν, αφενός να διατηρούνται οι δέουσες αποστάσεις μεταξύ των εγκαταστάσεων που καλύπτονται από την παρούσα απόφαση και των ζωνών κατοικίας, των έργων ή δραστηριοτήτων που προσελκύουν ή χρησιμοποιούνται από μεγάλο αριθμό ατόμων.....»

Στην περίπτωση αυτή ο όρος δέουσες αποστάσεις είναι ανεπαρκής. Πρέπει να οριστούν γενικώς αποδεκτά κριτήρια για τις αποστάσεις ασφαλείας και γενικότερα για την δυνατότητα γειτνίασης διαφορετικών βιομηχανικών εγκαταστάσεων καθώς και ζωνών κατοικίας με βιομηχανικές μονάδες. Αυτό θα διευκολύνει και την εφαρμογή του Άρθρου 10 που αναφέρεται στην ιδιαίτερη σημασία που έχει το φαινόμενο DOMINO και στην ανάγκη πρόληψης και αντιμετώπισής του. Επίσης ο σχεδιασμός των χρήσεων γης θα πρέπει να ενσωματώνει αυτού του είδους τους προβληματισμούς έτσι ώστε να επιτυγχάνεται το μέγιστο επίπεδο ασφάλειας για τους περιοίκους και η μέγιστη αποτελεσματικότητα των Σχεδίων Αντιμετώπισης των Ατυχημάτων. Γιατί σε περίπτωση που θα καταστρατηγείται η χρήση γης σε περιοχές κοντά σε μεγάλες επιχειρήσεις που ανήκουν στην SEVESO II, ο σχεδιασμός των εξωτερικών Σ.Α.Τ.Α.Μ.Ε, σε περιπτώσεις εγκατάστασης νέων μονάδων, θα καθίσταται προβληματικός

Άρθρο 16**Επιθεωρήσεις**

Στο άρθρο 16 αναφέρεται: «Η αδειοδοτούσα αρχή οργανώνει, σε συνεργασία με τις συναρμόδιες αρχές, σύστημα επιθεωρήσεων ή άλλων μέτρων ελέγχου ανάλογα με τον τύπο της εγκατάστασης.....»

Δεν έχουν προχωρήσει οι επιθεωρήσεις των εγκαταστάσεων στην ευρύτερη περιοχή του Κεντρικής Μακεδονίας. Παρότι στο εν λόγω άρθρο αναφέρεται η διαδικασία ελέγχου, δεν γίνεται καμία νύξη για τα κριτήρια ελέγχου (π.χ. ύπαρξη check – list), για ποια θα είναι η στελέχωση των κλιμακίων ελέγχου καθώς και πως θα γίνεται η ειδική εκπαίδευση και η αξιολόγηση των εκάστοτε επιθεωρητών. Επίσης δεν γίνεται καμία αναφορά σε κυρώσεις που θα πρέπει να εφαρμοστούν σε περίπτωση διαπίστωσης παραβάσεων στις επιχειρήσεις. Η μη ύπαρξη αποτελεσματικών ελέγχων μπορεί να οδηγήσει και ορισμένες επιχειρήσεις να προσπαθήσουν να αποκρύψουν στοιχεία για ατυχήματα που έχουν συμβεί, ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία των ουσιών που αποθηκεύουν και στοιχεία σχετικά με τις δραστηριότητές τους, ώστε να καταφέρουν έτσι την μη υπαγωγή τους στις διατάξεις της Οδηγίας.

ΟΔΗΓΙΑ 2003/105/ΕΚ ΓΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 96/82/ΕΚ**ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΠΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΕΑΣ ΟΔΗΓΙΑΣ**

Στον Πίνακα 1 που ακολουθεί παρουσιάζονται οι τροποποιήσεις που επέρχονται στην Οδηγία 96/82/ΕΚ με την νέα Οδηγία 2003/105/ΕΚ. Η παρουσίαση γίνεται υπό τη μορφή πίνακα και με αναφορά σε κάθε ένα συγκεκριμένο άρθρο των Οδηγιών στο οποίο επέρχεται τροποποίηση, ώστε να είναι πιο εμφανή και περισσότερο ξεκάθαρα τα σημεία των τροποποιήσεων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Τροποποιήσεις της 96/82/ΕΚ βάσει της νέας Οδηγίας 2003/105/ΕΚ

Άρθρο	Παλιά Οδηγία	Νέα οδηγία
4	Εξαιρούνται οι βιομηχανίες εξόρυξης, που ασχολούνται με την ανίχνευση και εκμετάλλευση μεταλλευμάτων σε ορυχεία και λατομεία και μέσω γεωτρήσεων	Δεν περιλαμβάνονται στις εξαιρέσεις πλέον οι βιομηχανίες, που εκτελούν εργασίες χημικής και θερμικής επεξεργασίας και αποθήκευσης που σχετίζονται με τις επικίνδυνες ουσίες που αναφέρονται στο παράρτημα Ι
4	Καμία αναφορά	Εξαιρούνται από την οδηγία οι επιχειρήσεις που ασχολούνται με την αναζήτηση και εκμετάλλευση ορυκτών, συμπεριλαμβανομένων και των υδρογονανθράκων στη θάλασσα
4	Εξαιρούνται όλοι οι χώροι υγειονομικής ταφής απορριμμάτων	Δεν εξαιρούνται πλέον οι ενεργεία εγκαταστάσεις διάθεσης υπολειμμάτων, συμπεριλαμβανομένων των λεκανών ή φραγμάτων συγκράτησης υπολειμμάτων, οι οποίες περιέχουν επικίνδυνες ουσίες του παραρτήματος Ι
6	Καμία αναφορά	Οι μονάδες που εμπίπτουν μεταγενέστερα στο πεδίο

Άρθρο	Παλιά Οδηγία	Νέα οδηγία
		εφαρμογής της Οδηγίας έχουν προθεσμία τριών μηνών να υποβάλλουν την κοινοποίηση, που περιγράφεται στο άρθρο 6, στις αρμόδιες αρχές
6	Μόνο οι μονάδες, στις οποίες αλλάζουν σημαντικά οι ποσότητες ή η φύση των επικίνδυνων ουσιών ή σε περίπτωση παύσης της λειτουργίας οφείλουν να ενημερώνουν αμέσως την αρμόδια αρχή	Και οι μονάδες που τροποποιούνται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να ενδέχεται οι τροποποιήσεις αυτές να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στους κινδύνους μεγάλου ατυχήματος οφείλουν να ενημερώνουν αμέσως την αρμόδια αρχή
7	Καμία αναφορά	Οι μονάδες που εμπíπτουν μεταγενέστερα στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας έχουν προθεσμία τριών μηνών να υποβάλλουν την έκθεση πολιτικής πρόληψης μεγάλων ατυχημάτων με τους όρους και τις μεθόδους της ορθής εφαρμογής της και την κοινοποίηση
8	Στην μελέτη ασφάλειας αναφέρονται κατ' ελάχιστο μόνο οι ουσίες που περιλαμβάνονται στο παράρτημα II	Στη μελέτη ασφάλειας πρέπει να αναφέρονται, εκτός από τις ουσίες του παραρτήματος II, και οι σχετικοί οργανισμοί που μετέχουν στην εκπόνηση της μελέτης, όπως επίσης και να περιέχεται ενημερωμένος κατάλογος όλων των επικίνδυνων ουσιών της εγκατάστασης
9	Καμία αναφορά	Οι μονάδες που εμπíπτουν

Άρθρο	Παλιά Οδηγία	Νέα οδηγία
		μεταγενέστερα στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας έχουν προθεσμία ενός έτους από την ημερομηνία εφαρμογής της Οδηγίας να υποβάλουν την μελέτη ασφάλειας στην αρμόδια υπηρεσία
9	Καμία αναφορά	Η Επιτροπή καλείται να επανεξετάσει ως τις 31 Δεκεμβρίου 2006, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, τις υφιστάμενες κατευθυντήριες γραμμές για την εκπόνηση έκθεσης ασφάλειας
11	Καμία αναφορά	Οι μονάδες που εμπίπτουν μεταγενέστερα στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας έχουν προθεσμία ενός έτους να υποβάλλουν στην αρμόδια υπηρεσία τα εσωτερικά σχέδια έκτακτης ανάγκης και τα απαραίτητα στοιχεία για την κατάρτιση των εξωτερικών σχεδίων έκτακτης ανάγκης
11	Τα εσωτερικά σχέδια έκτακτης ανάγκης που προβλέπονται από την παρούσα οδηγία πρέπει να καταρτίζονται ύστερα από διαβούλευση με το προσωπικό που απασχολείται εντός της μονάδας και να ζητείται η γνώμη του κοινού για τα εξωτερικά σχέδια έκτακτης ανάγκης.	Ζητείται πλέον και η διαβούλευση με το επί μακρόν εργαζόμενο προσωπικό υπερβολαβίας για την κατάρτιση των εσωτερικών σχεδίων, ενώ η γνώμη του κοινού ζητείται και στις περιπτώσεις εκπόνησης ή επικαιροποίησης των εξωτερικών σχεδίων.
11	Καμία αναφορά	Όσον αφορά τα εξωτερικά σχέδια

Άρθρο	Παλιά Οδηγία	Νέα οδηγία
		έκτακτης ανάγκης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη διευκόλυνσης αυξημένης συνεργασίας κατά την παροχή βοήθειας πολιτικής προστασίας σε σοβαρές περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης
12	Η πολιτική των κρατών μελών πρέπει να εξασφαλίζει την διατήρηση μακροπρόθεσμα κατάλληλων αποστάσεων μεταξύ των μονάδων που εμπίπτουν στην οδηγία και ζωνών κατοικίας, κτιρίων και ζωνών δημόσιας χρήσης και περιοχών με ευαίσθητο φυσικό περιβάλλον	Η πολιτική των κρατών μελών πρέπει να εξασφαλίζει επιπλέον και την κατάλληλη απόσταση μεταξύ των μονάδων που εμπίπτουν στην οδηγία και του κύριου οδικού δικτύου, στο μέτρο του δυνατού, και των χώρων αναψυχής
12	Καμία αναφορά	Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2006 η Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, καλείται να εκπονήσει κατευθυντήριες γραμμές για τον καθορισμό μιας βάσης δεδομένων, που θα συμπεριλαμβάνει στοιχεία για τους κινδύνους και σενάρια ατυχημάτων, η οποία θα χρησιμοποιηθεί για την αξιολόγηση της συμβατότητας μεταξύ των εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στην Οδηγία και των ζωνών κατοικίας, κτιρίων και ζωνών δημόσιας χρήσης, περιοχών με ευαίσθητο φυσικό περιβάλλον, του κύριου οδικού δικτύου και των χώρων αναψυχής

Άρθρο	Παλιά Οδηγία	Νέα οδηγία
13	Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα ασφάλειας και η απαιτούμενη συμπεριφορά σε περίπτωση ατυχήματος να παρέχονται σε όλα τα πρόσωπα που ενδέχεται να πληγούν από ένα ατύχημα μεγάλης έκτασης	Στο άρθρο αναφέρεται πλέον ότι πρέπει να ενημερώνονται σχετικά και οι μονάδες που εξυπηρετούν το κοινό, όπως σχολεία και νοσοκομεία
19	Καμία αναφορά	Τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα να παρέχουν στην Επιτροπή στοιχεία για τον φορέα εκμετάλλευσης, όπως όνομα ή εμπορική ονομασία, διεύθυνση και τις δραστηριότητες της μονάδας. Με βάση αυτά τα στοιχεία η Επιτροπή θα δημιουργήσει βάση δεδομένων που θα περιέχει όλα τα παραπάνω στοιχεία.
Παράρτημα I	A) Αναφέρονται δύο κατηγορίες Νιτρικού Αμμώνιου με τις σχετικές ποσότητες	A) Προστίθενται δύο νέες κατηγορίες Νιτρικού Αμμώνιου – μία με ποσότητες 5000 και 10000 τόνους που αφορά λιπάσματα ικανά για αυτοσυντηρούμενη καύση και μία με ποσότητες 10 και 50 τόνους που αφορά για υλικό «εκτός προδιαγραφών» και λιπάσματα που δεν ανταποκρίνονται επιτυχώς στη δοκιμή εκρηκτικότητας
Παράρτημα I	B) Δεν αναφέρεται το Νιτρικό Κάλιο	B) Το Νιτρικό Κάλιο αναφέρεται σε δύο κατηγορίες – μία με ποσότητες 5000 και 10000 τόνων που αφορά λιπάσματα, που περιέχουν Νιτρικό

Άρθρο	Παλιά Οδηγία	Νέα οδηγία
		Κάλιο σε μορφή βώλωνικόκων και μία με ποσότητες 1250 και 5000 τόνους, που αναφέρεται σε λιπάσματα με Νιτρικό Κάλιο σε κρυσταλλική μορφή
Παράρτημα Ι	Γ) Αναφέρονται μια σειρά καρκινογόνα με ποσότητες 0,001 τόνους στη στήλη 2 και 3	Γ) Περιλαμβάνονται πλέον ουσίες που περιέχουν τα καρκινογόνα της λίστας σε ποσοστό μεγαλύτερο του 5%. Οι ποσότητες των στηλών 2 και 3 τροποποιούνται σε 0,5 και 2 τόνους αντίστοιχα
Παράρτημα Ι	Δ) Αναφέρονται η βενζίνη αυτοκινήτων και άλλα πτητικά ορυκτέλαια σε ποσότητες 2500 και 25000 τόνων στις στήλες 2 και 3 αντίστοιχα	Δ) Η αναφορά τροποποιείται σε βενζίνη και νάφθα, κηροζίνη και πετρέλαιο εσωτερικής καύσης.
Παράρτημα Ι	Ε) Ο ορισμός του εκρηκτικού που δίνεται είναι: - Κάθε ουσία ή παρασκεύασμα που δημιουργεί κίνδυνο έκρηξης λόγω κρούσης, τριβής, φλόγας ή άλλων πηγών ανάφλεξης (ένδειξη κινδύνου R2) - Κάθε ουσία ή παρασκεύασμα που δημιουργεί ιδιαίτερα υψηλό κίνδυνο έκρηξης λόγω κρούσης, τριβής, φλόγας ή άλλων πηγών ανάφλεξης (ένδειξη κινδύνου R3)	Ε) Προστίθεται πλέον και ο ορισμός κατά ADR
Παράρτημα Ι	ΣΤ) Οι ποσότητες των ουσιών	ΣΤ) Οι ποσότητες αυτές μειώνονται

Άρθρο	Παλιά Οδηγία	Νέα οδηγία
	επικίνδυνων για το περιβάλλον στις στήλες 2 και 3 είναι 200 και 500 τόνοι (ένδειξη κινδύνου R50) και 500 και 2000 τόνοι (ένδειξη κινδύνου R51, R53) αντίστοιχα	σε 100 και 200 τόνους για ουσίες με ένδειξη κινδύνου R50 και 200 και 500 τόνους για ουσίες με ένδειξη κινδύνου R51 και R53

ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, οι εμπλεκόμενοι στην εφαρμογή της Οδηγίας SEVESO II, είναι οι επιχειρήσεις που εμπíπτουν στις προϋποθέσεις που καθορίζει η Οδηγία, κρατικές υπηρεσίες, υπηρεσίες τοπικής αυτοδιοίκησης και τεχνικά γραφεία που αναλαμβάνουν τη σύνταξη των μελετών ασφαλείας. Σε όλους αυτούς τους φορείς οι επιστημονικές ομάδες που ασχολούνται με τα θέματα της Οδηγίας απαρτίζονται από μηχανικούς. Είναι λοιπόν προφανής η εμπλοκή των μηχανικών στην εφαρμογή της Οδηγίας.

Η εμπλοκή αυτή, δεν αφορά μόνο στο τελευταίο στάδιο της εφαρμογής των Μελετών Ασφαλείας και των Σχεδίων Έκτακτης Ανάγκης. Ξεκινάει από τον αρχικό σχεδιασμό των μελετών, με τη συλλογή των απαιτούμενων στοιχείων και την επεξεργασία των δεδομένων με τη χρήση εξειδικευμένων μοντέλων και φτάνει μέχρι την τελική συνεργασία με τους τοπικούς κυρίως φορείς σε περιπτώσεις έκτακτων περιστατικών.

Στο ξεκίνημα, όμως, της εφαρμογής της Οδηγίας (SEVESO I) οι μηχανικοί (και ειδικά οι μηχανικοί των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων και των τεχνικών γραφείων) ολοκλήρωναν Μελέτες Ασφαλείας δίχως την κατάλληλη καθοδήγηση για τις απαιτήσεις της πολιτείας και τον τρόπο ικανοποίησής της. Δεν υπήρχε καμία βάση οδηγίων, η οποία δυστυχώς ακόμα και σήμερα δεν έχει ακόμα συνταχθεί και διαμορφωθεί.

Φυσικά, σήμερα η κατάσταση έχει πλέον ομαλοποιηθεί, καθώς υπάρχει η εμπειρία από την εφαρμογή των προηγούμενων χρόνων και δεν συγκρίνεται με την ασάφεια που επικρατούσε στα προηγούμενα χρόνια, παρόλα αυτά υπάρχουν ακόμα πολλά περιθώρια βελτίωσης, εφόσον εμφανίζονται σε πολλές περιπτώσεις ερωτήματα που ακόμα δεν έχουν απαντηθεί και προβλήματα που δεν έχουν λυθεί. Για το λόγο αυτό, οι μηχανικοί από όλους τους φορείς, έχοντας γνώση του αντικειμένου, αλλά και επίγνωση της σοβαρότητας του θέματος, πρέπει να φροντίσουν για την δική τους (κατ' αρχήν) ενημέρωση, αλλά και σε συλλογικό επίπεδο, μέσω των επιμελητηρίων και των αρμόδιων υπηρεσιών, να μπορούν να ενημερωθούν, μέσω προγραμμάτων εκπαίδευσης, σε θέματα SEVESO II.

Καθοριστική κρίνεται και η συμβολή των αρμόδιων υπηρεσιών, οι οποίες πρέπει να είναι πλέον σε θέση να προσδιορίσουν με σαφήνεια τα ερωτηματικά που εκκρεμούν και αναμένουν απάντηση εδώ και χρόνια.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΗΣ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗΣ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ SEVESO II

Η νέα Οδηγία 2003/105/ΕΚ επικεντρώνεται σε πέντε κυρίως σημεία:

1. Στην προσθαφαίρεση κάποιων δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στην νέα Οδηγία
2. Στο ορισμό χρονικών ορίων για τις επιχειρήσεις που εμπίπτουν μεταγενέστερα στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας για την υποβολή της κοινοποίησης και της κατάθεσης της μελέτης ασφαλείας στην αρμόδια Κρατική Υπηρεσία
3. Σε θέματα καλύτερης συνεργασίας των κρατών μελών και της Επιτροπής
4. Στην προσθήκη και τροποποίηση κάποιων χημικών ουσιών στα Παραρτήματα
5. Σε γενικά θέματα που άπτονται των ζωνών των βιομηχανικών εγκαταστάσεων και των περιβαλλόντων χώρων

Είναι φανερό ότι η τροποποιημένη Οδηγία SEVESO δεν επιφέρει σημαντικές αλλαγές στον τρόπο εφαρμογής της, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος τα προβλήματα που υπάρχουν στην χώρα μας να εξακολουθήσουν να υφίστανται. Γι' αυτό και είναι απαραίτητη στην συγκεκριμένη χρονική στιγμή και με την ευκαιρία της αναθεώρησης που επιβάλλεται για την Εθνική Νομοθεσία η συνδρομή όλων των εμπλεκόμενων φορέων για την απλοποίηση και την καλύτερη εφαρμογή της τροποποιημένης SEVESO II. Είναι μοναδική ευκαιρία με την εισαγωγή της νέας Οδηγίας στην Εθνική Νομοθεσία, να γίνουν διορθώσεις και καινοτόμες προτάσεις για την όσο το δυνατόν καλύτερη εφαρμογή της. Προς αυτήν την κατεύθυνση είναι και οι παρακάτω προτάσεις της Ομάδας Εργασίας:

- Με στόχο την επίλυση του προβλήματος της εμπλοκής πολλών φορέων προτείνεται η ανάθεση του συντονισμού όλων των ενεργειών στο Υπουργείο Ανάπτυξης. Το ΥΠ.ΑΝ. θα πρέπει να επιβλέπει όλους τους φορείς, ώστε να μην παρακωλύεται η διαδικασία από καθυστερήσεις ορισμένων από αυτούς. Επίσης θα συγκεντρώνει τα σχόλια από όλες τις συναρμόδιες Υπηρεσίες και θα τα ενσωματώνει σε ένα δικό του έγγραφο προς τους υποβάλλοντες τη Μελέτη ασφαλείας. Σε περίπτωση λήξης των προθεσμιών που αναφέρονται στην Οδηγία σε κάθε βήμα, τότε αυτομάτως θα κρίνεται ως θετική η

γνωμοδότηση. Το ΥΠ.ΑΝ. έχει τη γνώση, αλλά κυρίως την εμπειρία να αναλάβει το συντονισμό των διαφόρων βημάτων μέχρι την τελική καταχώρηση.

Για την ακόμα καλύτερη οργάνωση και επιτάχυνση του συστήματος αξιολόγησης και καταχώρησης των μελετών ασφαλείας προτείνεται η συγκρότηση μίας επιτροπής στην οποία θα συμμετέχουν εκπρόσωποι από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και οι οποίοι θα είναι υπεύθυνοι για την τελική καταχώρηση της μελέτης. Η αδειοδοτούσα αρχή θα ενημερώνεται από την επιτροπή αυτή. Με αυτόν τον τρόπο οι επιχειρήσεις θα επικοινωνούν με ένα κεντρικό φορέα μόνο και θα μειωθεί σε σημαντικό βαθμό η αποστολή εγγράφων μεταξύ Υπηρεσιών και επιχείρησης. Ο συντονισμός θα είναι σαφώς καλύτερος και θα μπορεί να μειωθεί ο χρόνος της όλης διαδικασίας σημαντικά.

- Πρέπει επίσης να υπάρχει αποφυγή επικαλύψεων των αρμοδιοτήτων των διαφόρων φορέων με σαφή καθορισμό του πεδίου εξέτασης (όπως συνέβη με την καταχώρηση των φυτοφαρμάκων μεταξύ Υπουργείου Γεωργικής Ανάπτυξης και του ΓΧΚ).
- Η μείωση του χρόνου της τελικής καταχώρησης της Μελέτης Ασφαλείας μπορεί να επιτευχθεί, μέσω της μείωσης του χρόνου γνωμοδότησης των κρατικών φορέων. Λόγω της εμπειρίας που έχει ήδη αποκτηθεί από την εφαρμογή της 96/82/EK, η μείωση του χρόνου είναι κάτι που μπορεί να εφαρμοσθεί χωρίς να δημιουργεί προβλήματα στους κρατικούς φορείς. Επίσης τα βήματα 4 και 5 στην διαδικασία υποβολής της Μελέτης Ασφαλείας (Γνωμοδοτήσεις ΓΧΚ, Υπουργείου Γεωργικής Ανάπτυξης και Υπουργείου Ανάπτυξης καθώς και αξιολόγηση της μελέτης από τους φορείς) μπορούν να πραγματοποιούνται παράλληλα για να μειωθεί ο συνολικός χρόνος των δύο βημάτων από 6 σε 4 μήνες.

Θα πρέπει επίσης να οριστεί το «εύλογο χρονικό διάστημα» στο οποίο θα γίνεται η ανταλλαγή των επιπρόσθετων στοιχείων μεταξύ επιχειρήσεων – κρατικών υπηρεσιών. Να οριστεί ένας κεντρικός φορέας που θα συγκεντρώνει τα ζητούμενα επιπρόσθετα στοιχεία από όλες τις Υπηρεσίες και θα έχει την επικοινωνία με την επιχείρηση σε ορισμένο όμως χρόνο.

Ένας άλλος τρόπος μείωσης του χρόνου, ο οποίος προϋποθέτει διαφορετικό τρόπο σκέψης της κεντρικής διοίκησης του Κράτους και αποτελεί τολμηρό βήμα, θα μπορούσε να είναι η αξιολόγηση των μελετών σε τοπικό επίπεδο όπως γίνεται σε χώρες του εξωτερικού (π.χ. Βέλγιο). Το επιστημονικό προσωπικό υπάρχει και στον ιδιωτικό τομέα και στις κρατικές υπηρεσίες. Οι φορείς της Αθήνας θα μπορούσαν να ασκούν ρόλο επιβλέποντα. Θα γίνει έτσι πράξη και το όραμα της αποκεντρωμένης διοίκησης.

Ο τρόπος αυτός θα μπορούσε να λειτουργήσει επιτυχώς, μόνο εφόσον απαντηθούν όλα τα ερωτήματα και επιλυθούν όλα τα προβλήματα, οπότε η αξιολόγηση θα ήταν πλέον ζήτημα κατάλληλης εκπαίδευσης και εφαρμογής συγκεκριμένων οδηγιών. Η επίτευξη του στόχου αυτού είναι θέμα χρόνου, καθώς η αυξανόμενη εμπειρία οδηγεί σε συνεχή μείωση των ερωτημάτων και των προβλημάτων που προκύπτουν.

- Πρέπει να γίνει αναλυτικός προσδιορισμός των ελαχίστων αποστάσεων καθώς και του είδους των γειτνιαζόντων βιομηχανικών εγκαταστάσεων. Αυτό θα πρέπει να γίνει παίρνοντας υπόψη και τα εξωτερικά Σ.Α.Τ.Α.Μ.Ε. των επιχειρήσεων καθώς και πιθανά φαινόμενα DOMINO. Επίσης πρέπει να προχωρήσει η θέσπιση εγκεκριμένων χρήσεων γης από το ΥΠ.Ε.ΧΩ.Δ.Ε., για να μη παρουσιάζονται φαινόμενα όπως κατασκευής κατοικιών δίπλα σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις
- Πρέπει να γίνει πραγματικότητα η υποχρέωση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης για την οργάνωση του Σ.Α.Τ.Α.Μ.Ε. και ενημέρωση του κοινού με την παροχή των απαιτούμενων στοιχείων. Το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., έχοντας την ουσιαστική επίβλεψη και το συντονισμό των Σ.Α.Τ.Α.Μ.Ε. θα πρέπει να θέσει τα κριτήρια του υλικού πληροφόρησης του κοινού. Αυτά μπορεί να είναι φυλλάδια οδηγιών προστασίας για ατυχήματα τέτοιου μεγέθους προσαρμοσμένα σε κάθε περιοχή και κάθε εγκατάσταση. Επίσης θα πρέπει να υπάρχει διοργάνωση ενημερωτικών συναντήσεων με τον τοπικό πληθυσμό, επισκέψεις κλιμακίων των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων και των Υπηρεσιών σε σχολεία, νοσοκομεία κ.λ.π. Η δημιουργία ειδικών ταινιών θα έδινε μία πιο παραστατική εικόνα των υπό συζήτηση θεμάτων. Η εμπλοκή του Τ.Ε.Ε. στο σχεδιασμό των υλικών πληροφόρησης θα δείξει στην πράξη την ευαισθητοποίηση του φορέα των μηχανικών σε αυτό το τόσο σημαντικό θέμα. Επίσης πρέπει να οργανωθούν και να ξεκινήσουν οι ασκήσεις ετοιμότητας που αναφέρονται στο Γενικό Εξωτερικό ΣΑ.ΤΑ.ΜΕ.

- Κρίνεται αναγκαίος ο καθορισμός κριτηρίων (εκπαίδευση, εμπειρία, εξειδίκευση), βάσει των οποίων θα μπορεί να συμμετέχει ένα άτομο στις ομάδες που ασχολούνται με την εφαρμογή της Οδηγίας, οποιοδήποτε φορέα κι αν εκπροσωπεί ή σε οποιοδήποτε φορέα κι αν απασχολείται. Τα κριτήρια μπορεί να περιλαμβάνουν είδος πτυχίου, μεταπτυχιακή ειδίκευση, συμμετοχή σε σεμινάρια, αποδεδειγμένη επαγγελματική εμπειρία σε συναφή αντικείμενα κ.α.
- Πρέπει να οριστούν κλιμάκια ελέγχου των εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στην Οδηγία από το ΥΠΑΝ / Αδειοδοτούσα Αρχή. Θα πρέπει να περιλαμβάνουν έναν εκπρόσωπο της Πυροσβεστικής, έναν εκπρόσωπο της Δ/σης Βιομηχανίας και της Δ/σης Περιβάλλοντος της Ν.Α.Θ. Για την επίτευξη των στόχων του ελέγχου θα πρέπει να καθοριστεί με σαφήνεια το περιεχόμενο του καθώς και τυχόν κυρώσεις.
- Θα πρέπει να δημιουργηθεί μία οργανωμένη υποδομή ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των επιχειρήσεων και των κρατικών φορέων που μάλιστα δεν θα περιορίζεται στα στοιχεία ασφαλείας μίας εγκατάστασης σε σχέση με την Οδηγία, αλλά θα επεκτείνεται και σε θέματα γενικότερα υγιεινής και ασφάλειας.
Πρέπει επίσης να οριστεί ξεκάθαρα κάτω από ποιες προϋποθέσεις οι επιχειρήσεις θα πρέπει να αναθεωρούν ή να τροποποιούν τις Μελέτες Ασφαλείας για να αποφευχθεί η συνεχής κατάθεση μελετών ασφαλείας ή οι προσπάθειες απόκρυψης στοιχείων ώστε να μην απαιτείται νέα κατάθεση.
Ακόμα ο χρόνος της υποχρεωτικής πενταετούς αναθεώρησης να υπολογίζεται από την ημερομηνία καταχώρησης της μελέτης και όχι από την ημερομηνία υποβολής της. Τα εξωτερικά Σ.Α.Τ.Α.Μ.Ε. να συντάσσονται αμέσως μετά τις καταχωρήσεις και να αναθεωρούνται και αυτά μετά από πέντε (5) χρόνια και όχι τρία (3) που ισχύει σήμερα. Και εξαιτίας του όγκου των μελετών, προτείνεται η αντικατάστασή των αντιγράφων τους με αντίγραφα σε ηλεκτρονική μορφή. Πέραν αυτού, ένα πλήρες αντίγραφο της μελέτης θα υποβάλλεται στο ΥΠ.ΑΝ.
- Επίσης οι επιχειρήσεις οι οποίες υποχρεούνται να καταθέσουν Μελέτες Ασφαλείας να μην υποχρεούνται να καταθέσουν και Μελέτη κοινοποίησης,

αφού τα στοιχεία αυτής θα περιέχονται έτσι και αλλιώς στην Μελέτη Ασφαλείας.

- Ιδιαίτερη βοήθεια θα παρείχε η έκδοση “Οδηγού” από την αρμόδια υπηρεσία (ΥΠ.ΑΝ.) σχετικά με τον τρόπο συγγραφής των Μελετών Ασφαλείας, ώστε να καθίσταται ευκολότερη η σύνταξή τους από τις εταιρείες που εμπίπτουν στις υποχρεώσεις της Οδηγία. Αυτό θα διευκόλυνε επίσης και τις ομάδες ελέγχου των Μελετών, καθώς θα υπάρχει μία ενιαία δομή και θα είναι απλούστερη η εξέταση τους. Τέτοιος “Οδηγός” έχει εκδοθεί και σε άλλες χώρες όπως π.χ. στη Φιλανδία.
- Κατόπιν των καταχωρήσεων, θα είναι εξαιρετικά χρήσιμη η δημιουργία μίας βάσης δεδομένων με τα αποτελέσματα των Μελετών Ασφαλείας. Η βάση αυτή θα μπορεί να αποτελέσει έναν αξιόλογο οδηγό, στον οποίο θα μπορεί να ανατρέξει ο κάθε ενδιαφερόμενος που θα χρειασθεί οποιαδήποτε σχετική πληροφόρηση. Επιπλέον, η βάση αυτή θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για στατιστική ανάλυση και για εκτιμήσεις σχετικά με την πορεία των επιχειρήσεων που εμπίπτουν της Οδηγίας SEVESO.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Εφαρμογή της Οδηγίας SEVESO II σε χώρες της Ευρώπης¹

Αρχικός σκοπός της Ομάδας Εργασίας ήταν η σύγκριση της εφαρμογής της Οδηγίας SEVESO II μεταξύ της Ελλάδας και των υπολοίπων ευρωπαϊκών χωρών. Παρά την αρχική αισιοδοξία όμως, δεν ήταν τελικά εφικτή η εύρεση επαρκών στοιχείων για όλες τις χώρες ή έστω για τις περισσότερο ανεπτυγμένες. Επιπλέον, η εφαρμογή των άρθρων της Οδηγίας διαφέρει σε τέτοιο βαθμό από χώρα σε χώρα (π.χ. διαφορετικοί εμπλεκόμενοι φορείς) που μία τέτοια σύγκριση και αδύνατη θα ήταν αλλά και δεν θα οδηγούσε σε συγκεκριμένα συμπεράσματα.

Για τους λόγους αυτούς, τα στοιχεία που συλλέχθηκαν για ορισμένες χώρες, παρουσιάζονται υπό τη μορφή παραρτήματος, ώστε να μπορεί ο κάθε ενδιαφερόμενος να λάβει μία καλύτερη άποψη της εφαρμογής της Οδηγίας και πέρα από τα σύνορα του ελλαδικού χώρου.

ΚΥΠΡΟΣ

Η οδηγία SEVESO ξεκίνησε να εφαρμόζεται στο 2001 υπό την επίβλεψη του “Major Accidents Hazards Related to Dangerous Substances Regulations of 2001 (P.I. 507/2001)”.

Το Τμήμα της Επιθεώρησης Εργασίας (το οποίο ανήκει στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης) είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή του P.I. 507/2001.

Το άρθρο 12 σχετικά με το σχεδιασμό χρήσεων γης δεν καλύπτεται από τον παραπάνω νόμο. Το άρθρο αυτό καλύπτεται από τον Κανονισμό του 2001 για τον Σχεδιασμό Πόλης για Επικίνδυνα Ατυχήματα από Επικίνδυνες Ουσίες (P.I. 750/2003) (TOWN Planning Accidents Hazards Related to Dangerous Substances Regulations of 2001) ο οποίος είναι μέρος του Νόμου Σχεδιασμού Πόλης και εφαρμόζεται από το 2003.

Το Τμήμα Σχεδιασμού Πόλης (το οποίο είναι ανεξάρτητο του Υπουργείου Εσωτερικών) είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή του P.I. 759/203.

Τα παραρτήματα της Οδηγίας συμπεριλαμβάνονται στο Κυπριακό P.I. 507/2001.

---

¹ Πηγή: Δημόκριτος, ως εκπρόσωπος της Ελλάδας, στο consortium συντονιστικής δράσης στα πλαίσια του προγράμματος “Shape Risk - Coordination Action”

Η εφαρμογή της οδηγίας όπως αυτή αναφέρεται στο Παράρτημα I, αναφέρεται και στο Παράρτημα του P.I. 507/2001.

Το Τμήμα της Επιθεώρησης Εργασίας είναι υπεύθυνο για τις καταχωρήσεις καθώς και για τις Μελέτες Ασφαλείας. Ανάλογα με τον τομέα της βιομηχανίας και την ποσότητα των ουσιών που είναι συγκεντρωμένες στη βιομηχανία, οι αρχές έχουν τη δυνατότητα να οργανώσουν διαφορετικές ομάδες εξέτασης της Μελέτης Ασφαλείας. Τα μέλη των ομάδων μπορούν να είναι τόσο από τον δημόσιο όσο και από τον ιδιωτικό τομέα. Η αποδοχή ή απόρριψη μιας Μελέτης Ασφαλείας είναι ευθύνη του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΤΣΕΧΙΑΣ

Κανονισμοί

Η Οδηγία SEVESO εφαρμόζεται στην Τσέχικη νομοθεσία με τον Τσέχικο Νόμο Νο.353/1999 για την πρόληψη μεγάλων ατυχημάτων προερχόμενα από συγκεκριμένες επικίνδυνες χημικές ουσίες και χημική προπαρασκευή (Νόμος για την πρόληψη μεγάλων ατυχημάτων). Η έκταση της πρόληψης των μεγάλων ατυχημάτων έγκειται της αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος ως τμήμα των περιβαλλοντικών κινδύνων. Μεγάλα δεν χαρακτηρίζονται μόνο τα ατυχήματα εκείνα που έχουν επίπτωση στην ανθρώπινη υγεία, αλλά και όσα βλάπτουν επίσης το περιβάλλον και τις διαδικασίες. Αυτή η έννοια της πρόληψης είναι καινούρια και ποτέ μέχρι τώρα δεν είχε καλυφθεί επαρκώς από το Τσέχικο νομοθετικό πλαίσιο. Μέσα στο χρόνο αυτό, ο Νόμος της πρόληψης μεγάλων ατυχημάτων επαναδιατυπώνεται μέσω του Νόμου Νο.82/2004 σε πλήρη εκδοχή ως Νόμος Νο.349/2004.

Οι αρχές του Νόμου για την πρόληψη μεγάλων ατυχημάτων προκύπτουν από τις αρχές της Οδηγίας SEVESO II. Ο Νόμος Νο.353/1999, υποχρεώνει τις εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν επικίνδυνες ουσίες να εφαρμόζουν ένα λειτουργικό σύστημα διοίκησης για την πρόληψη των μεγάλων ατυχημάτων. Το σύστημα αυτό οδηγεί σε ελαχιστοποίηση των υφιστάμενων κινδύνων με την σταδιακή εφαρμογή μέτρων πρόληψης σε όλα τα επίπεδα του συστήματος διοίκησης.

Οι κυριότεροι στόχοι του Νόμου Νο.353/1999 είναι:

- Να καθορίσει τις υποχρεώσεις των νομικών και φυσικών προσώπων που κατέχουν ή χρησιμοποιούν αντικείμενα ή εγκαταστάσεις παρουσία επικίνδυνων χημικών ή προπαρασκευή χημικών σε ποσότητες που αναφέρονται στις λίστες του Παραρτήματος I αυτού του Νόμου,

- Να καθορίσει τις υποχρεώσεις των άλλων νομικών και φυσικών προσώπων, ώστε να διασφαλίζεται η πρόληψη των μεγάλων ατυχημάτων σύμφωνα με τον Νόμο αυτό,
- Να καθορίσει τον τρόπο κατηγοριοποίησης των αντικειμένων ή των εγκαταστάσεων σε ομάδες ανάλογα με το είδος και την ποσότητα συγκεκριμένων επικίνδυνων χημικών ουσιών ή προπαρασκευής χημικών,
- Να δίδει πληροφορίες στην κοινωνία σχετικά με το ρίσκο και την πρόληψη των μεγάλων ατυχημάτων από χαρακτηρισμένα αντικείμενα ή εγκαταστάσεις στις οποίες υπάρχουν επικίνδυνες χημικές ουσίες ή λαμβάνει χώρα χημική προπαρασκευή,
- Να οδηγήσει στη συνεργασία των διοικητικών αρχών στο πεδίο της πρόληψης των μεγάλων ατυχημάτων,
- Να καθορίσει τον τρόπο πληροφόρησης του κοινού σχετικά με το ρίσκο, τις πιθανές επιπτώσεις ενός μεγάλου ατυχήματος και τον έκτακτο σχεδιασμό.

Εμπλεκόμενοι

Ο Νόμος της πρόληψης των μεγάλων ατυχημάτων περιλαμβάνει τους παρακάτω εμπλεκόμενους:

- Χρήστες εγκαταστάσεων (νομικά ή φυσικά πρόσωπα, τα οποία χρησιμοποιούν αντικείμενα με την παρουσία συγκεκριμένων επικίνδυνων ουσιών σε υψηλότερες ποσότητες από αυτές που καθορίζονται από αυτόν το Νόμο),
- Χρήστες εγκαταστάσεων (νομικά ή φυσικά πρόσωπα, τα οποία χρησιμοποιούν αντικείμενα με την παρουσία συγκεκριμένων επικίνδυνων ουσιών σε χαμηλότερες ποσότητες από αυτές που καθορίζονται από αυτόν το Νόμο),
- Εκπροσώπηση της κοινωνίας,
- Υπουργείο Περιβάλλοντος, Υπουργείο Εσωτερικών,
- Την Τσέχικη επιθεώρηση περιβάλλοντος,
- Τοπικά γραφεία,
- Το Τσέχικο γραφείο εξόρυξης,
- Διοικητικές αρχές επαγγελματικής επίβλεψης σε θέματα ασφαλείας και προστασίας της υγείας και τεχνικών εγκαταστάσεων,
- Διοικητικές αρχές στον τομέα της πυροπροστασίας, της προστασίας του πολίτη, του έκτακτου πολιτικού σχεδιασμού και τη διαχείριση του συστήματος διάσωσης,
- Οι τοπικοί σταθμοί υγιεινής και δημόσιας υγείας.

ΦΙΛΑΝΔΙΑ

Στη Φιλανδία η Οδηγία SEVESO II εφαρμόστηκε το 1999 με ένα βασικό Διάταγμα. Επιπλέον, ορισμένα μέρη της Οδηγίας (π.χ. σχεδιασμός χρήσεων γης) λήφθηκαν υπόψη σε διάφορα άλλα Διατάγματα.

Οι εγκαταστάσεις με υψηλότερα όρια ξεπερνούν τις 80 και υπάρχουν περισσότερες από 120 με χαμηλότερα όρια. Οι εγκαταστάσεις αυτές καλύπτουν ένα πλήθος διαφόρων εταιρειών που μπορεί να απασχολούν λιγότερους από δέκα εργαζόμενους και φθάνουν μέχρι τα μεγάλα διυλιστήρια.

Η Φιλανδική Αρχή για την Τεχνολογία Ασφαλείας έχει εκδώσει οδηγούς για τον τρόπο συγγραφής Μελετών Ασφαλείας και Κανονισμών Πρόληψης Μεγάλων Ατυχημάτων.

ΓΑΛΛΙΑ

Η Οδηγία SEVESO και η Οδηγία IPPC (Integrated Pollution Prevention and Control) εφαρμόζονται με τον ίδιο Νόμο (Νόμος 76-663) από τις 19 Ιουλίου 1996 σε “χαρακτηρισμένες εγκαταστάσεις”.

Η διαδικασία αδειοδότησης είναι κοινή στην IPPC και στη SEVESO και είναι υπό την εποπτεία της Νομαρχίας, η οποία αντιπροσωπεύει την Πολιτεία σε τοπικά Τμήματα. Η Νομαρχία έχει τεχνική υποστήριξη, όταν κριθεί απαραίτητη, από τα τμήματα εξυπηρέτησης των διαφόρων εμπλεκόμενων διοικητικών αρχών σε τοπικό και εθνικό επίπεδο (σχετικά με οικολογία, υγεία, κτηνιατρική εξυπηρέτηση κλπ) για τον συντονισμό και τη διαχείριση των διαδικασιών αδειοδότησης.

Κάθε χαρακτηρισμένη εγκατάσταση, η οποία υπόκειται στους κανονισμούς της SEVESO ή της IPPC ή και των δύο πρέπει να παρουσιάσει μία απλή εφαρμογή, στην οποία μία μελέτη επιπτώσεων καλύπτει τις περιπτώσεις πρόληψης μόλυνσης και ελέγχου και μία μελέτη επικινδυνότητας καλύπτει τις περιπτώσεις που σχετίζονται με πρόληψη ατυχημάτων και την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεών τους. Η καλύτερη διαθέσιμη τεχνολογία (BAT – Best Available Technology) πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε βιομηχανικές περιοχές στο στάδιο της μελέτης επιπτώσεων.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι οι δύο οδηγίες συσχετίζονται τόσο από διαδικαστικής πλευράς όσο και από τεχνικής:

- Διαδικαστικά, υπάρχει μία απλή διαδικασία για την πρόληψη μόλυνσης και την πρόληψη ατυχημάτων και η συμβουλευτική παροχή από τις αρχές και την πολιτείας οργανώνεται από κοινού.
- Σε τεχνικό επίπεδο, οι τεχνικές διοικητικές υπηρεσίες βλέπουν μελέτες που καλύπτουν τόσο την πρόληψη μόλυνσης όσο και την πρόληψη ατυχημάτων.

ΙΤΑΛΙΑ

Στην Ιταλία η Οδηγία SEVESO II εφαρμόζεται με το Διάταγμα 334/99 με ευθύνη του Υπουργείου Περιβάλλοντος.

Το Διάταγμα καθορίζει τέσσερις κατηγορίες βιομηχανικών εγκαταστάσεων, οι οποίες παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

C	Εγκαταστάσεις με επικίνδυνα υλικά χαμηλότερα από εκείνα που υποδεικνύονται στο Παράρτημα I
B	Εγκαταστάσεις με επικίνδυνα υλικά χαμηλότερα από εκείνα που υποδεικνύονται στο Παράρτημα I και υψηλότερα από εκείνα του άρθρου 6 του DPR 175/88
A2	Εγκαταστάσεις με επικίνδυνα υλικά σε μεγαλύτερες ποσότητες από εκείνες που καθορίζονται στο Παράρτημα I
A1	Εγκαταστάσεις με επικίνδυνα υλικά σε μεγαλύτερες ποσότητες από εκείνες που καθορίζονται στο Παράρτημα I, στήλη 3

Υπεύθυνες εμπλεκόμενες αρχές στην εφαρμογή της Οδηγίας SEVESO

Σύμφωνα με το Διάταγμα 334/99, οι υπεύθυνες αρχές στην Ιταλία για την εφαρμογή της SEVESO II είναι οι ακόλουθες:

1) Υπουργείο Περιβάλλοντος:

Παραλαμβάνει:

- ο Την καταχώρηση σχετικά με τις εγκαταστάσεις A1 και A2
- ο Τα φύλλα πληροφοριών των A1 και A2
- ο Την επικοινωνία από τη Νομαρχία για την ανάπτυξη του Εξωτερικού Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης

Πρέπει να μεταβιβάσει στην Ευρωπαϊκή Ένωση:

- ο Την λίστα των εγκαταστάσεων που υποχρεούνται Μελέτη Ασφαλείας
- ο Την λίστα των εγκαταστάσεων που μπορεί να δημιουργήσουν ατύχημα μέσω φαινομένου cross border
- ο Πληροφορίες για την ύπαρξη σχετικών ατυχημάτων, με αντίστοιχο σχέδιο επιθεωρήσεων, εάν είναι απαραίτητο
- ο Τριετή αναφορά με τις ενέργειες που έγιναν σχετικά με τον κίνδυνο ατυχήματος

Πρέπει να εργάζεται ενεργά:

- ο Για τον προσδιορισμό των εγκαταστάσεων που μπορεί να προκαλέσουν φαινόμενο domino
- ο Να διασφαλίσει και να συντονίσει την ανταλλαγή των πληροφοριών μεταξύ των χρηστών / εγκαταστάσεων που είναι τοποθετημένες σε περιοχή υψηλών συγκεντρώσεων
- ο Να οργανώσει επιθεωρήσεις στις εγκαταστάσεις, τις κείμενες στο Διάταγμα 334/99
- ο Να αναπτύξει κατάλογο των εγκαταστάσεων που μπορεί να προκαλέσουν σχετικά ατυχήματα και να δημιουργήσει βάση δεδομένων με τα αποτελέσματα των εκτιμήσεων των Μελετών Ασφαλείας και του Συστήματος Ασφαλούς Διαχείρισης.

2) Περιοχές και Επαρχίες:

Παραλαμβάνουν:

- ο Τις αναφορές σύμφωνα με το άρθρο 5 από τις εγκαταστάσεις Β
- ο Τα φύλλα πληροφοριών από τις εγκαταστάσεις Β
- ο Τις καταχωρήσεις σχετικά με τις εγκαταστάσεις Α1 και Α2
- ο Την Αναφορά Ασφαλείας από τις εγκαταστάσεις Α1 και Α2 (χωρίς την ιδιωτική πληροφόρηση)
- ο Την επικοινωνία για την ανάπτυξη του Εξωτερικού Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης από τη Νομαρχία

Πρέπει να επιβεβαιώσουν:

- ο Την πρόσβαση της Μελέτης Ασφαλείας των εγκαταστάσεων Α1 από τον πληθυσμό

Πρέπει να συμμετέχουν:

- ο Στο Τοπικό Τεχνικό Συμβούλιο αρμόδιο για την ανάπτυξη των τεχνικών υπολογισμών των εγκαταστάσεων Α1.

Οι Περιοχές πρέπει επίσης:

- ο Να προσδιορίσουν τις αρμόδιες Αρχές
- ο Να καθορίσουν τις διαδικασίες για το συντονισμό των υπεύθυνων σωμάτων τεχνικής εξέτασης
- ο Να καθορίσουν τις διαδικασίες για την εφαρμογή των μέτρων ασφαλείας στο έδαφος και το περιβάλλον
- ο Να προσδιορίσουν τις εγκαταστάσεις που μπορεί να προκαλέσουν φαινόμενο domino
- ο Να διασφαλίσουν και να συντονίσουν την ανταλλαγή των πληροφοριών μεταξύ των χρηστών / εγκαταστάσεων που είναι τοποθετημένες σε περιοχή υψηλών συγκεντρώσεων
- ο Να προσδιορίσουν την περιοχή με την μεγαλύτερη συγκέντρωση εγκαταστάσεων με βάση τα κριτήρια που θέτει το Διάταγμα 334/99
- ο Να αναλάβουν το συντονισμό μεταξύ των χρηστών των εγκαταστάσεων που υπόκεινται στα άρθρα 6 και 8 του 334/99
- ο Να προετοιμάσουν ένα πλάνο παρεμβάσεων για τις περιοχές που αναφέρονται παραπάνω στο f, βασιζόμενοι επίσης στις πληροφορίες που λαμβάνονται από το ολοκληρωμένο επίπεδο ασφαλείας της περιοχής

Οι Επαρχίες:

Παραλαμβάνουν:

- ο Τις καταχωρήσεις για τις εγκαταστάσεις Α1 και Α2
- ο Πληροφορίες για το Εξωτερικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης από τις Νομαρχίες
- ο Πληροφορίες των εγκαταστάσεων Α1 και Α2 σχετικά με την πιθανότητα φαινομένου domino

Πρέπει να συμμετέχουν:

- ο Στο Τοπικό Τεχνικό Συμβούλιο αρμόδιο για την ανάπτυξη των τεχνικών υπολογισμών των εγκαταστάσεων Α1.

Οι Νομαρχίες:

Παραλαμβάνουν:

- ο Αναφορά σύμφωνα με το άρθρο 5 των εγκαταστάσεων Β
- ο Τα φύλλα πληροφόρησης από τις εγκαταστάσεις Β
- ο Την καταχώρηση για τις εγκαταστάσεις Α1 και Α2
- ο Πληροφορίες των εγκαταστάσεων Α1 και Α2 σχετικά με την πιθανότητα φαινομένου domino

Πρέπει να επικοινωνήσουν:

- ο Για την έναρξη του Εξωτερικού Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης με το Υπουργείο Περιβάλλοντος, το Δήμαρχο, την Περιοχή (Regions), την Επαρχία, το Υπουργείο Εσωτερικών και το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας.

Πρέπει να αναπτύξουν:

- ο Μαζί με την Περιοχή το Εξωτερικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης για τις εγκαταστάσεις Α1
- ο Μαζί με την Περιοχή το Εξωτερικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης για την Περιοχή, για περιοχές με υψηλή συγκέντρωση εγκαταστάσεων.

Οι Δήμοι:

Παραλαμβάνουν:

- ο Την καταχώρηση για τις εγκαταστάσεις Α1 και Α2
- ο Πληροφορίες για την προετοιμασία του Εξωτερικού Σχεδίου από τη Νομαρχία

Πρέπει να εφαρμόσουν:

- ο Εάν απαιτείται, τροποποιήσεις στις αστικές ρυθμίσεις
- ο Πληροφόρηση του κοινού για το περιεχόμενο των φύλλων πληροφοριών που μεταβιβάστηκαν από τις εγκαταστάσεις Α1 και Α2

Το Τοπικό Τεχνικό Συμβούλιο και το Εθνικό Σώμα Πυροσβεστικής:

Είναι υπεύθυνοι για τη διεξαγωγή των τεχνικών επιθεωρήσεων όλων των εγκαταστάσεων που περιλαμβάνονται στο Διάταγμα 334/99, σε συνεργασία με:

- ο Την Περιοχή
- ο Την Επαρχία

- ο Το Δήμο
- ο ARPA
- ο ISPSEL
- ο VVF

ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Στην Ολλανδία η Οδηγία SEVESO II εφαρμόζεται στην εθνική νομοθεσία με το Διάταγμα Κινδύνων από Μεγάλα Ατυχήματα 1999 (HMAD 1999).

Με βάση το άρθρο 2 και τη σχετική λίστα του Παραρτήματος I της Οδηγίας, οι εταιρείες καλούνται να αποφασίσουν τη συμμόρφωσή τους με την Οδηγία. Ανάλογα με την επιτρεπτή ποσότητα επικίνδυνων ουσιών στην περιβαλλοντική της άδεια, μία εταιρεία χαρακτηρίζεται ως “εταιρεία κατηγορίας χαμηλού κινδύνου” ή όταν ξεπερνά τα ανώτερα όρια ως “εταιρεία κατηγορίας υψηλού κινδύνου”.

Σε περίπτωση εφαρμογής του HMAD 1999 από μία εταιρεία, τότε αυτή θα πρέπει να ενημερώσει την αρμόδια αρχή (η αρμόδια αρχή εξαρτάται από ένα πλήθος παραμέτρων, όπως το μέγεθος της παραγωγής, η τοποθεσία και ο τύπος του παραγόμενου προϊόντος. Αρμόδια αρχή μπορεί να είναι οι δήμοι ή οι επαρχίες ή κρατικές αρχές).

Εταιρείες που μόλις ξεπερνούν το χαμηλότερο όριο πρέπει:

- Να υιοθετήσουν έναν Κανονισμό Πρόληψης Μεγάλου Ατυχήματος (MAPP), που θα συμπεριλαμβάνει όλα τα μέτρα που παίρνονται για την πρόληψη μεγάλου ατυχήματος και τον περιορισμό των επιπτώσεων από ένα τέτοιο ατύχημα στους ανθρώπους και στο περιβάλλον
- Να έχουν Σύστημα Ασφαλούς Διαχείρισης (SMS) για την εφαρμογή του MAPP

Αυτό το σύστημα περιλαμβάνει:

- Δηλώσεις καθηκόντων και ευθυνών
- Μία εκτίμηση των κινδύνων μεγάλου ατυχήματος
- Δηλώσεις με τις διαδικασίες και οδηγίες εργασίας
- Σχέδια που να ανταποκρίνονται σε έκτακτες περιπτώσεις
- Περιοδική εκτίμηση του υιοθετημένου κανονισμού.

Από τις εταιρείες που ξεπερνούν το ανώτερο όριο δεν απαιτείται μόνο η ύπαρξη ΜΑΡΡ και ενός (SMS), αλλά επιπλέον:

- Αναθεωρημένη λίστα ουσιών
- Σχέδιο και κανονική πρακτική του σχεδίου έκτακτης ανάγκης στην εταιρεία
- Σχεδιασμό Μελέτης Ασφαλείας και υποβολή της

Η Μελέτη Ασφαλείας πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- Ένα Κανονισμό Πρόληψης Μεγάλου Ατυχήματος (ΜΑΡΡ) κα ένα Σύστημα Ασφαλούς Διαχείρισης
- Όλους τους κινδύνους μεγάλων ατυχημάτων που έχουν προσδιορισθεί και τα απαραίτητα μέτρα που έχουν ληφθεί για την πρόληψη τέτοιων μεγάλων ατυχημάτων με σκοπό την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων τους στον άνθρωπο και το περιβάλλον
- Το σχεδιασμό, την κατασκευή, την εκμετάλλευση και τη συντήρηση όλων των λειτουργιών που σχετίζονται με το εργοστάσιο και τον εξοπλισμό, αποθηκευτικές ευκολίες εντός της εγκατάστασης και ότι όλα αυτά είναι επαρκώς ασφαλή και αξιόπιστα
- Τον σχεδιασμό επί του εργοστασίου ενός εκτάκτου σχεδίου

Οι αναφερόμενες εταιρείες πρέπει ακόμα να τηρούν μία λίστα με τις επικίνδυνες ουσίες που έχουν. Οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης πρέπει να έχουν πρόσβαση στα διάφορα ενημερωμένα αρχεία υλικών, σε περίπτωση κάποιου περιστατικού. Ο σχεδιασμό επί του εργοστασίου ενός πλάνου έκτακτης ανάγκης περιλαμβάνει:

- Περιγραφή των μέτρων για έλεγχο των μεγάλων ατυχημάτων
- Περιγραφή των ενεργειών σε περίπτωση συναγερμού
- Περιγραφή της διαδικασίας ενημέρωσης των αρχών ατυχημάτων
- Περιγραφή της εκπαίδευσης των εργαζομένων για περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης

Ο ΗΜΑΔ 1999 περιέχει τις προβλέψεις για αποφυγή του φαινομένου domino. Οι αρμόδιες αρχές καθορίζουν εάν το φαινόμενο domino μπορεί να συμβεί. Εάν ναι τότε καθορίζονται οι επιπλέον πληροφορίες που πρέπει να δίδονται και το φαινόμενο domino πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στον κανονισμό ΜΑΡΡ, στη μελέτη ασφαλείας, και στο σχέδιο έκτακτης ανάγκης επί του εργοστασίου.

Αφού αδειοδοτηθεί μία επιχείρηση, ο ιδιοκτήτης της είναι υποχρεωμένος να:

- Κάνει πρακτική κάθε τρία χρόνια στο σχέδιο έκτακτης ανάγκης επί του εργοστασίου
- Να τροποποιεί το σχέδιο έκτακτης ανάγκης επί του εργοστασίου, εάν είναι απαραίτητο
- Να υποβάλλει μια αναθεωρημένη μελέτη ασφαλείας τουλάχιστον μία φορά την πενταετία ή νωρίτερα εάν οι τροποποιήσεις που θα εφαρμόζονται επηρεάζουν τον κίνδυνο.
- Να σχεδιάσει ένα σετ διαδικασιών για τον προσδιορισμό και την προετοιμασία έκτακτων καταστάσεων.

Οι εταιρείες MAPP πρέπει να κατοχυρώνουν την περιβαλλοντικής τους άδεια στις αρχές αμέσως μόλις κάνουν κάποια αλλαγή που επιδρά στους κινδύνους.

ΠΟΛΩΝΙΑ

Ο νέος Περιβαλλοντικός Νόμος της Πολωνίας είναι σε ισχύ από τις 27 Απριλίου 2001.

Η Οδηγία SEVESO εφαρμόζεται υπό την επίβλεψη της Εθνικής Επιθεώρησης για την Προστασία του Περιβάλλοντος και του Τμήματος Προστασίας Ενάντια στα Μεγάλα Ατυχήματα. Έχουν καθορισθεί 149 επιχειρήσεις με εγκαταστάσεις κινδύνων μεγάλου ατυχήματος (σύμφωνα με το άρθρο 7) και 162 επιχειρήσεις με εγκαταστάσεις κινδύνου μικρών ατυχημάτων (σύμφωνα με το άρθρο 9).

Αυτές οι επιχειρήσεις πρέπει να έχουν μία μελέτη ασφαλείας (άρθρο 9) ή ένα αρχείο που να αποδεικνύει τον κανονισμό πρόληψης μεγάλου ατυχήματος (άρθρο 7). Η προθεσμία προετοιμασίας αυτού του αρχείου ήταν η 31 Δεκεμβρίου 2002.

Οι εμπλεκόμενες αρμόδιες αρχές είναι:

Η επαρχιακή πυροσβεστική υπηρεσία, η οποία επιβεβαιώνει και αναφέρει ένα εσωτερικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης

Η επαρχιακή επιθεώρηση για την προστασία του περιβάλλοντος, η οποία αποδέχεται τα αρχεία.

ΒΕΛΓΙΟ

Στο Βέλγιο η πρώτη αποδοχή της draft έκδοσης που αφορούσε την Οδηγία SEVESO II έγινε τον Φεβρουάριο του 1999, ενώ η νομοθετική της πλέον εφαρμογή ξεκίνησε στις 26 Ιουνίου 2001. Επρόκειτο για ένα νέο νομοθέτημα που έφερνε σε ισχύ όλες τις απαιτήσεις της Οδηγίας.

Τα εμπλεκόμενα μέρη για την εφαρμογή της Οδηγίας είναι:

- Η Συντονιστική Αρχή,
- Οι Αξιολογητές,
- Οι Επιθεωρητές,
- Το Υπουργείο Εσωτερικών για το σχεδιασμό των εξωτερικών σχεδίων έκτακτης ανάγκης,
- Οι τοπικές κυβερνήσεις για τις απαιτήσεις σχετικά με το σχεδιασμό χρήσεων γης.

Συντονιστική Αρχή

Η Συντονιστική Αρχή καθορίζεται από τις Τοπικές Κυβερνήσεις. Τα καθήκοντά της είναι:

- ✓ Παραλαμβάνει τις Κοινοποιήσεις και τις Μελέτες Ασφαλείας και τις διανέμει στους υπόλοιπους αρμόδιους φορείς,
- ✓ Συζητά από κοινού με την επιχείρηση τα αποτελέσματα της εξέτασης της Μελέτης Ασφαλείας,
- ✓ Εάν κρίνει απαραίτητο, συγκαλεί συνεδρίαση με τους υπόλοιπους φορείς,
- ✓ Εγκρίνει τα εξαιρούμενα προς πληροφόρηση στοιχεία της Μελέτης Ασφαλείας,
- ✓ Εκτιμά τα πιθανά DOMINO φαινόμενα,
- ✓ Ενημερώνει το κοινό για τη Μελέτη Ασφαλείας.

Αξιολογητές

Η ομάδα αξιολόγησης απαρτίζεται από:

- ✓ Μία αρχή που καθορίζεται από την κάθε Τοπική Κυβέρνηση
- ✓ Το Υπουργείο Απασχόλησης και Εργασίας (Διεύθυνση Χημικών Κινδύνων)
- ✓ Υπουργείο Οικονομικών Υποθέσεων (Τμήμα Ποιότητας και Ασφάλειας)
- ✓ Υπηρεσία Πολιτικής Προστασίας
- ✓ Τοπική Πυροσβεστική Υπηρεσία

Τα καθήκοντα της ομάδας αξιολόγησης είναι :

- ✓ Εκτίμηση της Μελέτης Ασφαλείας

- ✓ Επικοινωνία με τις εμπλεκόμενες τοπικές αρχές για τα αποτελέσματα της εκτίμησης.

Επιθεωρητές

Η ομάδα επιθεώρησης απαρτίζεται από:

- ✓ Την Τοπική Αρχή Επιθεώρησης Περιβάλλοντος
- ✓ Το Υπουργείο Απασχόλησης και Εργασίας (Διεύθυνση Χημικών Κινδύνων)
- ✓ Υπουργείο Οικονομικών Υποθέσεων (Τμήμα Ποιότητας και Ασφάλειας)

Τα καθήκοντα της ομάδας αξιολόγησης είναι :

- ✓ Εξετάζει τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις,
- ✓ Εφαρμόζει ένα σύστημα ελέγχων όπως προβλέπεται από την Οδηγία
- ✓ Ερευνά για τα μεγάλα ατυχήματα και τις αναφορές που έχουν γίνει και ενημερώνει την Κοινότητα.

Ο συντονισμός των ομάδων επιθεώρησης γίνεται από το Υπουργείο Απασχόλησης και Εργασίας.

Από το 2000 εφαρμόζεται σύστημα επιθεωρήσεων το οποίο βασίζεται σε συγκεκριμένες αρχές και λαμβάνει υπόψη του:

- Ανάλυση Κινδύνου,
- Διοίκηση Συστήματος Ασφαλείας,
- Τεχνικές Μετρήσεις

Η συχνότητα των επιθεωρήσεων βασίζεται στη συστηματική αξιολόγηση των πιθανών κινδύνων με τη χρήση της Τεχνικής Κατάταξης Κινδύνου (Hazard Ranking Technique)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Το παράρτημα αυτό περιέχει:

- ✓ Την Οδηγία 2003/105/ΕΚ (για τροποποίηση της Οδηγίας 96/82/ΕΚ).
- ✓ Την Οδηγία 96/82/ΕΚ.
- ✓ Το ΦΕΚ 405 / 29 Μαρτίου 2000 (καθορισμός μέτρων και όρων για την αντιμετώπιση των κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης σε εγκαταστάσεις ή μονάδες λόγω της ύπαρξης επικίνδυνων ουσιών).